

उत्तरसूची

१. पुस्तपालन व लेखाकर्माची ओळख (Introduction of Book-Keeping & Accountancy)

प्र.२	१) पुस्तपालन ५) हानी ९) चल संपत्ती	२) भांडवल ६) दिवाळखोर नसलेला झालेला व्यक्ती १०) व्यापारी कसर	३) धनको ७) निर्णय घेणे	४) व्यवहार ८) मालमत्ता
प्र.३	१) नफा ५) वस्तू ९) स्पष्टीकरण	२) रोख ६) ख्याती १०) व्यवहार	३) बुडीत कर्ज ७) एएस - ३	४) प्रकटीकरण संकल्पना ८) पुराणमतवाद
प्र.४	सत्य : २, ३, ५, ७, ८, १०		असत्य : १, ४, ६, ९	

२. पुस्तपालनाची द्विनोद पद्धती अर्थ आणि मूलतत्वे (Meaning & Fundamental of Double Entry Book-Keeping)

प्र.२	१) दुहेरी नोंद पद्धत ५) नामधारी ९) एकनोद पद्धती	२) जमाबाजू ६) नावे १०) दुहेरी नोंद पद्धती	३) उचल/ आहरण करणे ७) अदृश्यसंपत्ती	४) वास्तविक खाते. ८) लयूका डी बर्गो पॅसिओली
प्र.३	१) १० नोव्हेंबर ५) वास्तविक ९) बाहेर जाणारी	२) भारतीय पद्धत ६) अदृश्य/अमूर्त संपत्ती १०) खर्च आणि नुकसान	३) जमा ७) वैयक्तिक	४) वैयक्तिक ८) लाभ देणाऱ्याचे
प्र.४	१) चूक ५) चूक ९) बरोबर १३) चूक	२) चूक ६) चूक १०) बरोबर १४) बरोबर	३) बरोबर ७) बरोबर ११) बरोबर १५) चूक	४) बरोबर ८) बरोबर १२) चूक
प्र.५	१) जमा ५) उत्पन्न आणि प्राप्ती ९) नामधारी	२) भांडवल ६) वास्तविक १०) दोन	३) नावे ७) एकनोद ११) वास्तविक	४) दुहेरी नोंद ८) वास्तविक १२) वास्तविक
प्र.६	१) वैयक्तिक खाते :- १, ३, ५, ८, ९, १६, १७, १९, २०, २४, २९, ३१, ३४, ३५, ३८. २) वास्तविक खाते :- २, ६, ७, १२, १४, २१, २३, २६, २८, ३२, ३३. ३) नामधारी खाते :- ४, १०, ११, १३, १५, १८, २२, २५, २७, ३०, ३६, ३७, ३९, ४०.			

३. रोजकिर्द / पंजी (Journal)

प्र.२	१) रोजकिर्द ५) Jour ९) आगम कर	२) GST ६) रोख कसर १०) खाते पान क्रमांक	३) स्पष्टीकरण; ७) मिश्र (संयुक्त) नोंद	४) रोजकिर्दयन ८) उचल
-------	-------------------------------------	--	---	-------------------------

- प्र.३ १) स्पष्टीकरण २) व्यापारी कसर ३) रोजकिर्दयन ४) स्पष्टीकरण
 ५) खाते पान क्रमांक ६) लाभ घेणाऱ्याचे खाते ७) फर्निचर खाते ८) कमिशन/ दलाली खाते
 ९) देना बँक कर्ज खाते, १०) पशुधन खाते
- प्र.४ सत्य : २, ३, ४, ८, १० असत्य : १, ५, ६, ७, ९
- प्र.५ १) रोजकिर्द २) रोजकिर्दयन ३) स्पष्टीकरण ४) व्यापारी कसर
 ५) कसर (रोख सूट) ६) स्पष्टीकरण ७) रोख ८) पावती
 ९) तीन (३); १०) रेखांकित धनादेश.
- प्र.७ १) रोजकीर्दीत फक्त आर्थिक व्यवहारांची नोंद होते.
 २) जमाखर्चाच्या पुस्तकात रोखकसरीची नोंद होते.
 ३) रोजकीर्द हे मूळनोंदीचे पुस्तक आहे.
 ४) भारत सरकारकडून १ जुलै २०१७ रोजी अंमलबजावणी करण्यात आली.
 ५) मालकाने यंत्रखरेदी केल्यास त्याच्या भांडवलात वाढ होते.
- प्र.८ सहमत - १, ३, ५, असहमत - २, ४
- प्र.९ १) ३६,००० २) CGST - ₹ २५०, SGST ₹ २५० ३) ₹ १,०५० ४) १०% ५) ₹ ४०,५००

४. खातेवही / प्रपंजीयन (Ledger)

- प्र.२ १) खातेवही २) खतावणी ३) खातेपान क्रमांक (पृष्ठांक) ४) खातेसंतुलन
 ५) ऋणको ६) अधिकोष अधिविकर्ष ७) आगीमुळे नुकसान ८) शुद्ध तेरीज
- प्र.३ १) वैयक्तिक २) शेवटची ३) रो. पान क्र. ४) नावे
 ५) खाते संतुलन ६) खतावणी ७) नावे ८) तेरीज पत्रक
- प्र.४ सत्य :- ५, ६, ८ असत्य : १, २, ३, ४, ७
- प्र.५ १) नावे २) नावे ३) जमा ४) जमा
 ५) नामधारी ६) शिल्लक आली आणली ७) उचल ८) ₹ २०,०००

४. प्रात्याक्षिक उदाहरणे

- प्र.२ खरेदी खात्याची नावे शिल्लक - ₹ २१,३०० जमा शिलका - खरेदी परत खाते ₹ १,३३०, अमोलचे खाते ₹ ७,५००, ऐश्वर्याचे खाते ₹ १,९२०, विवेकचे खाते ₹ ३,९००, शेठचे खाते ₹ ५,८५०, शबरीचे खाते ₹ ८००.
- प्र.३ नाव रोकड खात्याची नावे बाकी ₹ १०,४००, भूषणचे खाते ₹ १,४००, खरेदी खाते ₹ ६,६००, मजुरी खाते ₹ ४०० जमा शिलका - विनयचे भांडवल ₹ १०,०००, विकासचे खाते ₹ १,४००, विक्री खाते ₹ ७,४००.
- प्र.४ रोकड खाते ₹ ९,४५०
- प्र.५ दिलेली कसर ₹ १,१५०
- प्र.६ नावे शिलका : रोकडखाते ₹ २,०००, खरेदी खाते ₹ १३,०००, बँक खाते ₹ ३७,७५०. जमा शिलका - विक्री खाते ₹ १२,५००, मदन लालचे भांडवल खाते ₹ ४०,०००, जास्तीची रक्कम ₹ ४,५००.
- प्र.७ नावे शिलका : खरेदीखाते ₹ ३०,६००, रोकड खाते ₹ १,५८, १००, लेखनसामग्री ₹ ४,५००, जाहिरात खाते ₹ २,०००, देवचे खाते ₹ ४००, सागरचे खाते ₹ ६,३००,
 जमा शिलका : सुनीलचे भांडवल खाते ₹ १,४०,०००, केदारचे कर्ज खाते ₹ ५०,०००, शेखरचे खाते ₹ ५,६०० विक्री खाते ₹ ६,३००.
- प्र.८ नावे .शिलका -रोकड खाते ७,५५०, खरेदी खाते ₹ २,०००, प्राप्त SGST खाते ५०, प्राप्त CGST ५०, भाडे खाते ₹ २५०, उचल खाते ₹ ३००, मोबाईल खाते ₹ ७००. जमा शिलका - कमिशन खाते ₹ १०,०००, विक्री खाते ₹ ३,०००, देय SGST A/c ₹ ७५, देय CGST A/c ₹ ७५.

प्र.९ नावे शिलका : यंत्र खाते ₹ ४,४०,०००, रश्मीचे खाते ₹ ७९,६००, खरेदी खाते ₹ २,५५,०००, विक्रीपरत खाते ४०,४००, रोकड खाते ₹ ९५,८००, बँक खाते ₹ १,६६,०००, लेखन सामग्री खाते ₹ ५,०००, पगार खाते ₹ १०,०००, दत्त कसर ₹ १,०००.

जमा शिलका : प्राप्त कसर खाते ₹ ८००, विक्री खाते ₹ ४, १८,०००, पवनचे भांडवल खाते ₹ ५,२०,०००, व्याज खाते ₹ ६,०००, तेरजेची बेरीज ₹ १०,९२,८००.

५. सहाय्यक पुस्तके (Subsidiary Books)

प्र.२	१) लघुरोखपाल ५) विक्री परत पुस्तक ९) जमापत्र	२) चालु खाते ६) प्रती प्रविष्टी १०) चालु खाते	३) विश्लेषणात्मक लघुरोख पुस्तक ७) बचत	४) खरेदी पुस्तक ८) नावे पत्र
प्र.३	१) (अ) जमा ५) (अ) सहाय्यक ९) (अ) आदेशक	२) (ड) प्रती ६) (ब) रोख पुस्तक १०) (क) मुदत ठेव.	३) (ब) निर्गत बिजक ७) (ड)मूळ रोजकीर्द	४) (क) मूळ रोजकीर्द ८) (क) प्राप्ती
प्र.४	सत्य :- ५	असत्य : १,२,३,४		
प्र.५	सहमत - ३, ४ असहमत - १, २, ५			
प्र.६	१) सहाय्यक ५) बँक ९) लघु	२) रोख ६) खरेदी पुस्तक १०) उधार	३) खरेदीपरत ७) उधार	४) मूळ रोजकीर्द ८) अधिविकर्ष
प्र.८	१) ₹ १,३६,८००	२) ₹ ८४०	३) ₹ ३९,०००	४) ₹ १,२००

५. प्रात्याक्षिक उदाहरणे

प्र.१	शेवटीची रोख शिल्लक ₹ ६४,५०० : शेवटीची बँक शिल्लक ₹ ७०,०००	
प्र.२	शेवटीची रोख शिल्लक ₹ ८,८०० शेवटीची बँक शिल्लक ₹ १०,०००	
प्र.३	शेवटीची रोख शिल्लक ₹ १६,६०० शेवटीची बँक शिल्लक ₹ ६,५००	
प्र.४	लघुरोख शिल्लक ₹ ४३५, १ फेब्रुवारी, २०१८ ला अग्रधन रक्कम प्राप्त ₹ १,०६५	
प्र.५	एकूण लघुखर्च : ₹ १,०५५, लघुरोख शिल्लक : ₹ ३४५. १ मे २०१८ अग्रधन रक्कम प्राप्त मुख्य रोख पालाकडून ₹ १,०५५	
प्र.६	१) खरेदी पुस्तकाची बेरीज : ₹ १६,८७०; ३) खरेदी परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ १,३८०;	२) विक्री पुस्तकाची बेरीज : ₹ २०,६७०; ४) विक्री परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ १,३५०;
प्र.७	१) खरेदी पुस्तकाची बेरीज : ₹ ६०,९००; ३) खरेदी परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ ४,७३०;	२) विक्री पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३४,६८०; ४) विक्री परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ ५,१००
प्र.८	१) खरेदी पुस्तकाची बेरीज : ₹ ४२,५००; ३) खरेदी परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ २,३००;	२) विक्री पुस्तकाची बेरीज : ₹ ४६,३००; ४) विक्री परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ ६९०
प्र.९	१) खरेदी पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३०,९३३; ३) खरेदी परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३,१९५;	२) विक्री पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३०,०४१; ४) विक्री परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ ६२०
प्र.१०	१) खरेदी पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३५,९००; ३) खरेदी परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ १,४००;	२) विक्री पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३६,०५०; ४) विक्री परत पुस्तकाची बेरीज : ₹ ३,४००

६. बँक मेळपत्रक / बँक जुळवणी पत्रक
(Bank Reconciliation Statement)

- प्र.२ १. चालू खाते. २. पास बुक.
३. आय.एफ.एस, सी, भारतीय वित्तीय सांकेतिक प्रणाली ४. बँक मेळपत्रक.
५. पास बुकानुसार अधिविकर्ष. ६. पैसे जमा करण्याचे चलनपत्र.
७. पैसे जमा करण्याच्या चलनपत्राचा छोटा भाग / हिस्सा. ८. रोख पुस्तकानुसार अधिविकर्ष.
९. रोख पुस्तक. १०. बँक शिल्लक (अनुकूल शिल्लक).
- प्र.३ सहमत - १, २, ३, ८, ९ असहमत - ४, ५, ६, ७
- प्र.४ १. जमा. २. जमा. ३. बँक विवरण. ४. वाढते.
५. व्यावसायिक. ६. जमा. ७. चालू ८. अनुकूल.
९. सामान्य. १०. असामान्य.
- प्र.५ १. नावे. २. बँक. ३. रोख ४. बँकमेळपत्रक.
५. वाढीव / वाढलेली / जास्त. ६. शोधन/ जमा. ७. नावे. ८. जमा.
९. पैसे काढण्याचे चलनपत्र. १०. बँक सूचना.
- प्र.६ बरोबर - २, ४, ५ चूक - १, ३

६. प्रात्याक्षिक उदाहरणे

- प्र.३ रोख पुस्तकानुसार अधिविकर्ष ₹ ३००
प्र.४ पास बुकनुसार अधिविकर्ष शिल्लक ₹ ४६,८९०/-
प्र.५ रोख पुस्तकानुसार बँक शिल्लक ₹ २८,१००
प्र.६ पास बुकनुसार बँक शिल्लक ₹ १२,०७०
प्र.७ पास बुकनुसार अधिविकर्ष शिल्लक ₹ २५,०००
प्र.८ पास बुकनुसार अधिविकर्ष ₹ १३,९७५/-
प्र.९ पास बुकनुसार अधिविकर्ष ₹ २६,५००/-
प्र.१० पास बुकनुसार अधिविकर्ष ₹ १६,२३०

७. घसारा/ अवक्षयन (Depreciation)

- प्र.२ १) घसारा २) संपत्तीची मूळ किंमत ३) मोडीची किंमत ४) संपत्तीचा उपयोगाचा कार्यकाल
५) स्थिर प्रभाग पद्धत ६) ऱ्हासमान शेष पद्धत ७) स्थिर संपत्ती ८) स्थापना खर्च
९) संपत्तीच्या विक्रीवरील नफा १०) प्रऱ्हासन अधिक्य पद्धत
- प्र.३ १) घसारा २) स्थिर ३) भांडवली ४) अवशेष मूल्य
५) ऱ्हासमान शेष पद्धत ६) सरळ रेषा पद्धत ७) नफा - तोटा खाते
- प्र.४ बरोबर - १, ३, ४ चूक - २, ५, ६, ७, ८.
- प्र.५ १) स्थिर २) यंत्र ३) ऱ्हासमान शेष पद्धत ४) अवशेष मूल्य
५) घसारा ६) स्थिर ७) क्रममूल्य ८) अवशेष मूल्य
९) नामधारी १०) डेप्रीटियम.
- प्र.६ सहमत - १, ३, ५, असहमत - २, ४.

- प्र.८ १) वार्षिक घसारा ₹ ३,००० २) वार्षिक घसारा ₹ ३,२०० ३) घसारा ₹ ९,०००
४) पुस्तकीमूल्य (WDV) ₹ १,७५,५०० ५) यंत्राच्या विक्रीवर तोटा ₹ १,७५०.

७. स्थिर प्रभाग पद्धतीवरील उदाहरणे

- प्र.१ दरवर्षी घसारा ₹ ५,००० मोटारगाडी खात्यावर शिल्लक ₹ ४०,०००
प्र.२ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ ३,७५०, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ १५,०००, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ७,५०० तोटा - ₹ ३,७५०
प्र.३ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ २,७००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ १३,२००, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ १४,२५०, यंत्राच्या विक्रीवरील तोटा - रु. १,१००, यंत्राच्या शिल्लक - ₹ ७३,७५०
प्र.४ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ ३७५, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ १,५०० तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ३,३७५, चौथ्या वर्षी घसारा - रु. ७,०००, प्लँट खात्याची शिल्लक - ₹ ५७,७५०
प्र.५ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ २०,०००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ २३,०००, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ २४,०००, यंत्र विक्रीवरिल नफा - रु. ३,०००, यंत्र खात्यावरिल शिल्लक - ₹ १,४०,०००
प्र.६ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ १,२५०, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ६,८७५, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ३,७५०, यंत्र विक्रीवरील तोटा - रु. २,५००, यंत्राच्या शिल्लक - ₹ २०,६२५

७. प्रन्हासन अधिव्य पद्धतीवरिल उदाहरणे

- प्र.१ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ ८,०००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ १६,६५०, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ २०,०७०, चौथ्या वर्षी घसारा - रु. १६,०५६, छपाई यंत्रावर बाकी - ₹ ६४,२२४
प्र.२ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ ६,०००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ६,९००, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ८,७१०, चौथ्या वर्षी घसारा रु. ७,३८१ यंत्रविक्रीवरील तोटा - रु. ३,४२०, यंत्राच्यावर बाकी - ₹ ६४,४२९.
प्र.३ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ २,५००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ २,८५०, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ २,७५५, उपस्कर विक्रीवर तोटा - रु. २,१००, उपस्कर खात्यावर बाकी - ₹ २४,७९५
प्र.४ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ २,०००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ७,८००, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ १२,७६५, प्लँटच्या विक्रीवर तोटा - रु. ४,९३५, प्लँटवर बाकी - ₹ ८२,५००
प्र.५ पहिल्या वर्षी घसारा - ₹ ८,०००, दुसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ७,५००, तिसऱ्या वर्षी घसारा - ₹ ५,५८०, प्लँटच्या विक्रीवर तोटा - रु. ३,६००, प्लँटवर बाकी - ₹ २२,३२०

८. चुकांची दुरुस्ती (Rectification of Errors)

- प्र.२ १) एकतर्फी चुका २) अतिरिक्त बेरीज ३) लोप विभ्रम चुका ४) सैध्दांतिक चुका
५) निलंबित खाते ६) भरपाईच्या चुका ७) दुतर्फी चुका, ८) लेख विभ्रम चुका
प्र.३ १) मूळ रोजकिर्द २) दुतर्फी चुका ३) लेख विभ्रम
४) लोप विभ्रम चुका ५) तेरीज पत्रक
प्र.४ बरोबर : १, २, ४, चुक : ३, ५
प्र.५ सहमत - १, ३, ४ असहमत - २, ५.
प्र.६ १) अचूकता २) सैध्दांतिक चूक ३) दुरुस्ती
४) निलंबित खाते ५) चूक

८. प्रात्याक्षिक उदाहरणे

प्र.९ निलंबित खात्याची सुरुवातीची जमा शिल्लक ₹ १,५८०/-.

९. स्वामित्व संस्थेची अंतिम खाती (Final Accounts of a Proprietary Concern)			
प्र.२	१) पूर्वदत्त खर्च ५) नफातोटा खाते ९) विक्री खर्च	२) अप्राप्त उत्पन्न ६) संवरण स्कंध १०) समायोजना	३) निर्गत वाहन व्यय ७) बुडीत व संशयित कर्ज निधी ८) अंतिम लेखे
प्र.३	१) भांडवल ५) नफातोटा ९) कमी	२) नफातोटा ६) ढोबळ तोटा १०) सहा	३) ताळेबंद ४) देयता ५) व्यापार ६) शुद्ध नफा
प्र.४	बरोबर : २, ५ चूक : १, ३, ४		
प्र.५	१) नफातोटा खाते ५) शुद्ध परिणाम ९) व्यापार खाते	२) ढोबळ तोटा ६) व्यापार खाते १०) विवरण	३) संपत्ती ४) नफातोटा खाते ५) नफातोटा खाते ६) शुद्ध तोटा
प्र.६	१) संयंत्र व यंत्र ४) कारखाना भाडे	२) ऋणको ३) ऋणको ५) बुडीत व संशयित कर्जनिधी	
प्र.७	सहमत - १, ५ असहमत - २, ३, ४		
प्र.९	१) ₹ ६०,०५० ४) ₹ २,६६७	२) ₹ २,१०० ५) ₹ २६,८०० (ढोबळ नफा)	३) ₹ २१,०००

९. प्रात्याक्षिक उदाहरणे

- प्र.१ ढोबळ नफा ₹ ४०,०००
- प्र.२ शुद्ध नफा ₹ ५४,०००
- प्र.३ ढोबळ नफा ₹ २,८१,०००, शुद्ध नफा ₹ २,०५,७००, ताळेबंदाची बेरीज ₹ ४,४०,८००
- प्र.४ ढोबळ नफा ₹ ५५,२००, शुद्ध नफा ₹ ८,२२०, ताळेबंदाची बेरीज ₹ ४,७३,४२०
- प्र.५ ढोबळ नफा ₹ ७५,६००, शुद्ध नफा ₹ ५५,५००, ताळेबंदाची बेरीज ₹ २,७९,३००
- प्र.६ ढोबळ नफा ₹ ३,६५०, शुद्ध तोटा ₹ २,९४२, ताळेबंदाची बेरीज ₹ ५१,७३०
- प्र.७ ढोबळ नफा ₹ ७९,५००, शुद्ध नफा ₹ २८,२४५, ताळेबंदाची बेरीज ₹ २,२८,१२०
- प्र.८ ढोबळ नफा ₹ १,०९,८००, शुद्ध नफा ₹ ४९,२४०, ताळेबंदाची बेरीज ₹ ३,०१,८४०
- प्र.९ ढोबळ नफा ₹ १६,५४,२००, शुद्ध नफा ₹ १२,८४,५२५, ताळेबंदाची बेरीज ₹ २९,२९,५२५
- प्र.१० ढोबळ नफा ₹ १,००,२००, शुद्ध नफा ₹ ४८,००० ताळेबंदाची बेरीज ₹ १,५४,१२५
- प्र.११ ढोबळ नफा ₹ ५५,०००, शुद्ध तोटा ₹ १,१४,७००, ताळेबंदाची बेरीज ₹ ९,३५,५००
- प्र.१२ ढोबळ नफा ₹ ३१,७००, शुद्ध नफा ₹ २०,७८०, ताळेबंदाची बेरीज ₹ १,५३,४८०
- प्र.१३ ढोबळ नफा ₹ ३१,०००, शुद्ध नफा ₹ २३,४०३, ताळेबंदाची बेरीज ₹ १,४१,१२५
- प्र.१४ ढोबळ नफा ₹ ५४,९३०, शुद्ध नफा ₹ ३६,६३३, ताळेबंदाची बेरीज ₹ २,८६,१०८
- प्र.१५ ढोबळ नफा ₹ २०,७००, शुद्ध नफा ₹ ६,६१०, ताळेबंदाची बेरीज ₹ १,२३,१७०

१०. एकेरी नोंद पद्धती (Single Entry System)

प्र.२ १) अवस्था विवरण, ५) नफा,	२) एकेरी नोंद पद्धती, ६) एकेरी नोंद पद्धती	३) प्रारंभिक अवस्था विवरण, ७) एकेरी नोंद पद्धती,	४) भांडवल, ८) अतिरिक्त भांडवल.
प्र.३ १) अवस्था विवरण ५) अधिक	२) प्रारंभिक देयता ६) भांडवल	३) वजा ७) नफा	४) एकल व्यापारी ८) ₹ ३२,०००
प्र.४ बरोबर - १, ४, ५	चूक - २, ३		
प्र.५ सहमत - ३, ४	असहमत - १, २, ५.		
प्र.६ १) ताळेबंद ५) भांडवल	२) प्रारंभिक भांडवल ६) एकल व्यापारी	३) अधिक ७) वजा	४) द्विनोदपद्धत ८) लहान
प्र.७ १) अदत्त खर्च	२) देयतेचे अधिमूल्यन	३) व्यापारातील मालसाठा	
प्र.८ १) ₹ ५,००० ४) ₹ २५,०००, ₹ २०,०००	२) ₹ ३०,०००	३) ₹ ५,००० ५) ₹ १९,०००	

१०. प्रात्याक्षिक उदाहरणे

- प्र.१ वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ ३०,०००
- प्र.२ प्रारंभिक भांडवल ₹ १,२७,०००, अंतिम भांडवल ₹ २,३१,०००, वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ १,२३,३००
- प्र.३ प्रारंभिक भांडवल ₹ २२,०००, वर्षअखेरचे भांडवल ₹ २९,६००, वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ १३,७५०
- प्र.४ प्रारंभिक भांडवल ₹ १,२२,०००, वर्षअखेरचे भांडवल ₹ २,३२,०००, वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ १,३४,५००
- प्र.५ प्रारंभिक भांडवल ₹ ४८,०००, वर्षअखेरचे भांडवल ₹ १,३९,०००, वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ ७७,७५०
- प्र.६ अंतिम भांडवल ₹ १,०२,०००, वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ ७०,१५०
- प्र.७ अंतिम भांडवल ₹ १,७१,५००, शुद्ध नफा ₹ १२,७७५
- प्र.८ प्रारंभिक भांडवल ₹ २,३२,०००, अंतिम भांडवल ₹ २,८८,०००, शुद्ध नफा वर्षाचा ₹ ६९,०००
- प्र.९ प्रारंभिक भांडवल ₹ १,६७,५००, अंतिम भांडवल ₹ २,२६,०००, शुद्ध नफा ₹ ३५,२००
- प्र.१० प्रारंभिक भांडवल ₹ ३३,५००, अंतिम भांडवल ₹ ३५,४००, वर्षाचा शुद्ध नफा ₹ ६,४००

